

alle disse Forer med sig, som man den Gang frygtede, at det tværtimod har været til Betsignelse, hvor de ere blevne oprettede — thi det tror jeg, at Alle ere enige om, at de have været — naar vi se dette, saa synes der mig virkelig at være god Grund til at antage, at vi uden Fare kunne gjøre endnu et lille Skridt videre; vi vilde gaa langsomt og ikke gjøre Andet end dette, at give Valgmenighederne samme Ret som andre Menigheder til at benytte Sognekirkerne og de Mænd, som Staten har givet den fornødne Uddannelse; saa vidt maa man kunne gaa uden Fare, thi Folketirker har vist, at den er stærk nok til at kunne rumme dem og føre et saadant Eilsyn med dem, at ingen Udsteelse er mulig. Man har sagt, at det var uføreneligt med en Folketirkes Væsen at have saadanne Menigheder, og allerede for 5 Aar siden tillod jeg mig at henvise til Forholdene i England og Skotland som Noget, der vidnede herimod, idet der dog i flere Retninger var en lignende Frihed, som vi begjærte; men isjor er der kommet en Bestemmelse for Englands Vedkommende, som gjør det endnu klarere, at en saadan Frihed kan forenes med selv en af de allerstiveste Statskirker, der findes. Der er det nemlig blevet tilladt, at hvor der i en Menighed er over 2000 Menneker, eller hvor en Landsby ligger en Fjerdingvei fra sin Kirke, kunne mindst 10 Beboere faae en Præst ordineret for sig, om hjem de kunne slutte sig, og som kan udføre i Sognekirken eller andet Sted alle kirkelige Handlinger undtagen Brudevielse — vel paa Grund af dernes borgerlige Følger — naar de dertil faae Bisloppens Samtykke. Der er end ikke begjært Regjeringens Samtykke, — men et rent kirkeligt Samtykke — naar Bisloppen giver Vedkommende Collats, saa er dermed Afgjørelsen truffen. Der i Danmark, hvor vi undertiden have smigret os med, at vi skulde have været de Første til at komme den personlige kirkelige Trang imøde, her skulde vi dog vel kunne vove at gjøre, hvad man som sagt har gjort i en af de allerstiveste Statskirker. Efter min Overbevisning ere de Fordringer, vi stille, paa den ene Side meget billige, men paa den anden Side tillige saadanne, hvis Opfyldelse vil have en overordentlig Betydning for hele vort Folks Udvikling. Naar den ærede Minister foreleden Dag under Stolesagen lagde os saa varmt paa Hjerte den store Betydning, det vilde have at faae en bedre Undervisning af Folkets Børn rundt omkring i Landet, saa turde den Sag, her ligger for, fuldt saa meget fortjene den varmeste anbefaling. Undervisning og den Kundskab, som den fører til, er ganske vist et Gode, men dog et, som meget let kan vendes til det Onde; den maa nødvendig støttes og bæres ved en god Opdragelse, ligesom senere Oplysningen ved Opbyggelsen. Det er derigennem, at de gode Kræfter i Folket skulle vækkes og gjøres virksomme, og det er der til, vi haabe at hjælpe ved de Forslag, vi have stillet. Seg kan ikke tro Andet, end at disse

Forslag maa findes saa gode, rigtige og i alle Henseender gavnlige, at jeg heller ikke kan opgive Haabet om, at den ærede Minister omsider vil lade sin Modstand imod dem falde.

Casie. Som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne nylig bemærkede, ere de her foreliggende Vædringsforslag ordlydende med dem, som have været stillede i Landsthinget, men som der ikke ere blevne vedtagne, og de have ogsaa allerede under Sagens første Behandling her været Gjenstand for en særdeles udførlig Debat. De Herrer ville deri finde en tilstrækkelig Grund til, at jeg, idet jeg vil tillade mig nogle Bemærkninger med Hensyn til disse Vædringsforslag, vil gjøre mig særdeles Umage for ikke at komme ind paa de almindelige Fremstillinger og Argumenter, man har anført med Hensyn til dem; man vilde ikke kunne komme ind paa saadanne mere almindelige Betragtninger, uden tillige at komme til at fortabe sig i en Vidtløftighed, hoormed Thinget ganske vist ikke vilde være tilfreds. Seg skal derfor kun tillade mig at fremsføre nogle Grundringer, som ikke ere fremkomne før, hoerten under Sagens Behandling i Landsthinget eller under første Behandling her i Thinget, og mine første Bemærkninger ville da angaa Vædringsforslaget under Nr. 1. De Herrer ville erindre, hvad der ogsaa nylig er anført af den ærede Ordfører, at dette Vædringsforslag gaar ud paa, at 10 Personer af det Antal, Valgmenighedsloven af 1868 bestemmer som en af Betingelserne for, at en Valgmenighed kan oprettes, og som ere bosatte i samme Sogn, ere berettigede til at afholde almindelig Gudstjeneste i deres Sognekirke, naar de iagttage Bestemmelserne i Loven af 25de Marts forrige Aar, hoortil dernæst er søiet den særskilte Bestemmelse, at Forpligtelsen til at forstaae sig en Kirkebygning eller et Bedehus i dette Tilfælde bortfalder. Under det Foredrag, som nys blev holdt af den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, har jeg gjort mig Umage for nye at lægge Mærke til, om han fremkom med nogenomhelst Ytring, der kunde fjerne den Betæntelighed, jeg har haft ved dette Vædringsforslag; men jeg har ikke fundet det. Han fremsførte mange Bemærkninger, men de dreiede sig dels om Disttigheden af, at 10 af en Valgmenigheds Medlemmer, der vare bosatte i samme Sogn, kunde faae Leilighed til at holde den almindelige Gudstjeneste i deres egen Sognekirke, dels om Vigtigheden af, at man ikke skulde være bunden til at anstaae en Kirkebygning eller et Bedehus, og dels endelig om alle de Memper, som vilde flyde af, at man holdt fast ved det Synspunkt, at Valgmenighederne ifølge deres Natur ere Noget, hoormed Folketirkeren ikke kan være vel tjent; saadanne Betragtninger vil jeg imidlertid slet ikke inoedegaa, fordi jeg tror, at de allerede ere tilstrækkelig gjendrevne. Den første Afdeling af Vædrings-